

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **2018-02-08 - 09**

Verksamhetsområde Ögon
Klinik

Uppsala Akademiska Sjukhus
Ort

Kerstin Edlund & Charlotta All-Eriksson
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

STRUKTUR

A Verksamheten

Verksamhetsenhetsområde Ögon, Uppsala har ett primärt upptagningsområde på 367.000 invånare. Verksamheten bedriver ögonsjukvård på Akademiska sjukhuset i Uppsala och i viss mån på ögonmottagningen i Tierp.

Region Uppsala har genomfört ett vårdval inom ögonsjukvården 2014. Vårdvalet utgörs av gråstarrskirurgi och ögonbottenfotografering av patienter med diabetes. Specialistbemanningen på ögonkliniken i Uppsala är något knapp för verksamhetens uppdrag. Det bedrivs en bred öppenvårdsverksamhet, mottagning och kirurgi inom samtliga subspecialitetsområden med undantag för cornealkirurgi. Sammanfattningsvis är verksamheten tillräckligt stor och allsidig för att erbjuda adekvat bredd inom ögonspecialiteten med kompletterande sidoutbildning.

Verksamheten har jouransvar för akuta ögonpatienter dygnet runt hela veckan. Det finns åtta slutenvårdsplatser inom ögonkliniken. Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialitetsutbildningen ska genomföras och utvärderas. En jämställdhetsplan finns på övergripande nivå.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga handledare är specialister i oftalmologi. Alla handledare har genomgått handledarutbildning utom en som har utbildning inplanerad. Specialistkompetent studierektor finns som har handledarutbildning. Hon har en skriftlig uppdragsbeskrivning och har arbetstid avsatt för sitt uppdrag. Det föreligger en hög ambitionsnivå avseende specialistutbildningen och möjlighet finns att ge ST läkarna adekvat handledning och instruktion i det kliniska arbetet. Vetenskaplig handledare med forskningserfarenhet finns i verksamheten.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐

- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Lokalerna är ändamålsenliga och huvudsakligen moderna med god teknisk utrustning. ST läkare har egen skrivplats med egen dator i delade expeditioner. God tillgång till bibliotekstjänst.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Ett introduktionsprogram finns på kliniken. ST kontrakt finns. Det finns en skriftlig handlingsplan för ST utbildningen. Denna bör anpassas efter varje enskild ST-läkare. Utbildningsplanen ska revideras årligen samt vid behov. Även legitimerade läkare som är längre på kliniken får handledning och utsedd handledare. Den sammanlagda jourtjänstgöringen utgör 20-30 % av den aktiva tjänstgöringstiden på kliniken.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

EHandledning och uppföljning

En personlig handledare är utsedd för varje ST läkare. Handledarsamtal är

schemalagda till fyra timmar en gång per månad.Handledarsamtal dokumenteras delvis av ST läkarna. Specialistkollegium hålls en gång per år per ST läkare. Inför detta används strukturerade evalueringsmallar och återkoppling sker via handledaren till ST läkaren. Läkarchefen har årliga medarbetarsamtal med samtliga ST läkare.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Teoretiska kurser och utbildningar planeras in i ST tjänstgöringen och ST läkaren får gå alla förekommande ST kurser inom specialiteten. ST läkarna erbjuds även andra externa utbildningar, till exempel regionala och nationella ST dagar inom specialiteten, samt landstingsgemensamma kurser för delmål a1-3, a6 och b1-4 (SOSFS 2015:8). Internutbildning ges på kliniken motsvarande 3-4 timmar/vecka. Schemalagd tid för självstudier avsätts med cirka fyra timmar per månad. Administrativtid schemaläggs.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning erbjuds för att erhålla ett medicinskt och vetenskapligt förhållningssätt genom landstingsgemensam kurs. ST läkare genomför ett skriftligt individuellt forskningsarbete där schemalagd arbetstid avsätts i tillräcklig utsträckning och redovisning sker skriftligt och muntligt enligt anvisningar. För det vetenskapliga arbetet finns flera disputerade handledare inom enheten. Kvalitetsarbetet genomförs enligt intention. Regelbundna möten finns där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur. Självständiga forskningsprojekt har avrapporterats från enheten de senaste två åren. På Akademiska sjukhuset i Uppsala finns förutsättningar för fortsatt vidareutveckling inom forskning. Inom sjukhuset finns handledare för evidensbaserat kvalitetsförbättringsarbete.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

En kurs inom bland annat ledarskap och kommunikativ kompetens finns. Medsittning används regelbundet. Återkoppling av kommunikativ- och ledarskapskompetens samt utveckling inom dessa områden är relativt goda. ST läkare tar hand om läkarkandidater och återkoppling sker.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

Styrkor

- God kollegialstämning råder på kliniken
- Det föreligger en god ambitionsnivå rörande ST utbildningen
- Lyhördhet för förbättringsförslag från ST-läkarna
- Specialistkollegium genomförs regelbundet
- Tillgång till handledare/bakjour finns vid alla arbetspass
- Jouråterbesöksmottagning finns som möjliggör viss kontinuitet i patient-läkarkontakten
- Administrativ tid finns avsatt i tillräcklig utsträckning
- Specialistexamen rekommenderas och tid för instudering på arbetstid ges
- ST-läkarna har egna arbetsplatser med egen dator
- Kliniken har en god teknisk utrustning
- Möjlighet till fortsatt forskning

Svagheter

- För få specialister inom de olika subspecialiteterna
- Knapphändigt med schemalagd studietid
- Uppnådd kompetens och handledarsamtal dokumenteras något bristfälligt
- Introduktionsprogram finns men är inte optimalt
- Frekventa injektionspass
- Lång sammanhållen handledartid

Förbättringspotential

- Fler specialistkompetenta läkare behövs för klinikens uppdrag som helhet
- Studietiden bör utökas
- Introduktionsprogrammet kan ytterligare utvecklas
- Alla handledare ska ha handledarutbildning
- Handledarsamtal ska dokumenteras
- Handledarkontrakt som tydliggör uppdraget kan övervägas
- Uppdatering av det individuella utbildningsprogrammet bör formaliseras.
- Bevaka att injektionspassen ej tar för stor del av utbildningen
- Handledartiden bör delas upp på fler tillfällen